

UZASADNIENIE

do Budżetu Gminy Dzierżążnia na rok 2026

Budżet gminy stanowi podstawę gospodarki finansowej gminy. Na jego podstawie gmina prowadzi swoją gospodarkę finansową w sposób jawny i samodzielny.

Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów jednostki budżetowej.

Projekt uchwały budżetowej na rok 2026 został opracowany w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i inne akty wewnętrzne, w tym w szczególności:

1. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych ze zmianami oraz zgodnie z klasyfikacją budżetową ogłoszoną w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych ze zmianami,
2. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 1 października 2024 roku,
3. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dzierżążnia na lata 2026-2033 r.,
4. Uchwały Nr 193/XXXVII/2010 Rady Gminy w Dzierżążni z dnia 20 września 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Dzierżążnia,
5. Zarządzenia nr 69/2025 Wójta Gminy Dzierżążnia z dnia 12 września 2025 roku w sprawie określenia założeń do projektu uchwały budżetowej Gminy Dzierżążnia na rok 2026 i projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Dzierżążnia.

Wszystkim stronom biorącym udział w procesie tworzenia budżetu zostały przekazane materiały planistyczne i kierunkowe założenia polityki budżetowej na rok 2026.

W oparciu o zasady obowiązujące w ustawie o finansach publicznych oraz po zbilansowaniu prognozowanych dochodów bieżących, dokonano weryfikacji przedstawionych potrzeb wydatkowych Gminy na rok 2026 do poziomu możliwego do ich sfinansowania.

Głównymi dochodami Gminy są: dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych oraz dochody z tytułu subwencji ogólnej, dotacje celowe z budżetu państwa, dochody z podatków i opłat mieszkańców, dlatego niezwykle ważne jest by rozdysponowanie tych środków było zaplanowane zgodnie z zasadami największej efektywności społecznej.

Budżet Gminy Dzierżążnia na rok 2026 przygotowano w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Podczas przygotowywania budżetu bazowano na poniższych materiałach:

- przewidywanym wykonaniu budżetu za 2025 rok;
- informacji Ministra Finansów zawartej w piśmie ST3.4750.26.2025 z dnia 14 października 2025 r. oraz załącznika do w/w pisma o należnych na 2026 rok dochodach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych oraz dochodach z tytułu subwencji ogólnej.
- informacji z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie zawartej w piśmie WF - I.3110.18.2025 z dnia 24.10.2025 roku o planowanych kwotach dotacji na zadania z zakresu

administracji rządowej, dotacji na realizację zadań własnych oraz kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2026;

- informacji Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Ciechanowie z dnia 23 października 2025 roku o nr pisma DCI.3112.66.2025 o przewidzianej dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej na aktualizację danych w Centralnym Rejestrze Wyborców;
- planów finansowych podległych jednostek oraz samodzielnych stanowisk;
- pism i wniosków radnych i sołtysów.

Ponadto przy opracowywaniu budżetu uwzględniono obowiązującą klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.).

DOCHODY BUDŻETU GMINY

Budżet Gminy Dzierżanina na rok 2026 przewiduje osiągnięcie dochodów w kwocie **29 784 000,00 zł** w tym:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie – 1 296 027,00 zł,
- dotacja celowa na realizację własnych zadań bieżących – 437 013,00 zł,
- subwencja ogólna dla gminy – 6 831 287,00 zł,
- dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych – 8 832 583,00 zł,
- dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych - 45 204,00 zł,
- pozostałe dochody – 5 295 276,47 zł.- m.in. wpływy z podatków lokalnych: rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych i osób prawnych, wpływy z innych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego (wpłaty za odpady komunalne).
- dochody majątkowe – 7 046 609,53 zł w tym ze sprzedaży majątku – 894 225,00 zł, z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje – 6 152 384,53 zł.

Wielkość dochodów takich jak: udziały we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, prognozowane wielkości subwencji oraz dotacji na zadania zlecone i własne ujęto w projekcie budżetu na rok 2026 rok zgodnie z otrzymanymi informacjami od poszczególnych dysponentów.

Po stronie dochodów budżetu Gminy uwzględniono wielkości dochodów własnych możliwych do zrealizowania w 2026 roku.

Planowane kwoty dochodów na rok 2026 mają charakter jedynie informacyjny – szacunkowy, ponieważ dochody planowane są w budżecie na podstawie szacunków i prognoz. Realizacja tych dochodów może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w porównaniu z planem określonym w projekcie uchwały budżetowej z powodów, na które gmina nie ma bezpośredniego wpływu.

Szczegółową strukturę dochodów przedstawia załącznik nr 1 do uchwały budżetowej na rok 2026 wg działów, rozdziałów i paragrafów.

Analiza dochodów Gminy Dzierżążnia na 2026 rok przedstawia się w sposób następujący:

DOCHODY BIEŻĄCE = 22 737 390,47 zł

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo – 3 500,00 zł

Rozdział 01095 – Pozostała działalność

W rozdziale tym zaplanowano wpływy z Wpływy z najmu gruntu pod działalność kół łowieckich

Dział 600 – Transport i łączność – 25 000,00 zł

Rozdział 60016 – Drogi publiczne gminne

W rozdziale tym zaplanowano wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości tj. opłaty za zajęcie pasa drogowego w kwocie 25 000,00 zł.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa – 175 812,77 zł

Rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami

W rozdziale tym zaplanowano dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych na kwotę 63 000,00 zł, wpływy z usług (wpłaty za refakturowanie opłat za centralne ogrzewanie i wywóz nieczystości płynnych) – 2 000,00 zł, wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości – 812,77 zł.

Rozdział 70007 – Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy

W rozdziale tym zaplanowano dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych na kwotę 70 000,00 zł, wpływy z usług (wpłaty za refakturowanie opłat za centralne ogrzewanie i wywóz nieczystości płynnych) – 40 000,00 zł.

Dział 750 – Administracja publiczna – 93 801,00 zł

Rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie

Dochód w tym rozdziale stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej w kwocie 43 801,00 zł.

Rozdział 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)

Plan dochodów w tym rozdziale wynosi 50 000,00 zł. W skład dochodów wchodzi wpływy z różnych opłat w kwocie 50 000,00 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 769,00 zł

Rozdział 75101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa

Dochód w tym rozdziale stanowi dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej w kwocie 769,00 zł z przeznaczeniem na wypłatę wynagrodzenia na bieżącą aktualizację danych w Centralnym Rejestrze Wyborców.

Dział 752 – Obrona narodowa – 900,00 zł

Rozdział 75224 – Kwalifikacja wojskowa

Plan dochodów to dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 900,00 zł.

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – 12 422 681,70 zł

Wielkość wpływów z podatków przyjęto do budżetu na poziomie możliwości wykonania przy zastosowaniu aktualnie obowiązujących stawek z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości. Trudno jest przewidzieć wykonanie dochodów podatkowych, gdyż uzyskane wpływy są uzależnione od sytuacji finansowej podatników.

Rozdział 75601 – Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych

Planowane dochody w tym rozdziale w kwocie 15 000,00 zł, to podatek od działalności gospodarczej od osób fizycznych opłacanych w formie karty podatkowej, realizowany przez urzędy skarbowe.

Rozdział 75615 – Wpływy z podatku z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilno-prawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych - plan dochodów przedstawia się następująco: podatek od nieruchomości 1 250 000,00 zł, podatek rolny 30 000,00 zł, podatek leśny 5 000,00 zł, wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych – 10 000,00 zł, łącznie 1 295 000,00 zł.

Rozdział 75616 – Wpływy z podatku z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadku i darowizn, podatku od czynności cywilno-prawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych - plan dochodów przedstawia się następująco: podatek od nieruchomości 600 000,00 zł, podatek rolny 1 150 000,00 zł, podatek leśny 10 000,00 zł, podatek od środków transportowych 190 000,00 zł, podatek od spadków i darowizn 40 000,00 zł, podatek od czynności cywilnoprawnych 120 000,00 zł, odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat 16 894,70 zł. Łączne planowane dochody w tym rozdziale wynoszą 2 126 894,70 zł.

Rozdział 75618 – Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw

Plan dochodów w rozdziale wynosi 108 000,00 zł i są to wpływy z opłaty skarbowej w kwocie 12 000,00 zł, wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 52 000,00 zł, wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym tzw. małych w kwocie 14 000,00 zł, oraz wpływy z różnych dochodów – 30 000,00 zł.

Rozdział 75621– Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – plan dochodów wynosi 8 877 787,00 zł w tym: wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych 8 832 583,00 zł, wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych 45 204,00 zł.

Dział 758 – Różne rozliczenia – 6 931 287,00 zł.

Rozdział 75834– Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego

Subwencje ogólne z budżetu państwa wynosi 6 831 287,00 zł.

Rozdział 75814– Wpływy z pozostałych odsetek

Plan dochodów w kwocie 100 000,00 zł dotyczy odsetek od środków na rachunkach bankowych.

Dział 801 – Oświata i wychowanie – 263 600,00 zł

Plan dochodów w tym dziale to: wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w żłobku, przedszkolu lub szkole w kwocie 255 000,00 zł, wpływy z odsetek 1 100,00 zł, wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w szkołach podstawowych – 7 500,00 zł.

Dział 852 – Pomoc społeczna – 436 109,00 zł

Rozdział 85205- Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – środki zabezpieczone w tym rozdziale to kwota 6 000,00 zł.

Rozdział 85213– Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Dochody w tym rozdziale to dotacja otrzymana z budżetu państwa w kwocie 18 000,00 zł.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Plan dochodów wynosi 62 000,00 zł i jest to dotacja otrzymana z budżetu państwa na wypłatę zasiłków okresowych dla podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżaniu.

Rozdział 85216 – Zasiłki stałe

Planowane dochody to to dotacja celowa z budżetu państwa na wypłatę zasiłków stałych. Plan dochodów wynosi 202 000,00 zł.

Rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej

Plan dochodów w tym rozdziale wynosi 125 368,00 zł z przeznaczeniem na realizację własnych zadań bieżących gminy związanych z utrzymaniem GOPS.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

W ramach tego rozdziału dotacja planowana w kwocie 17 445,00 zł.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

W ramach tego rozdziału dotacja planowana w kwocie 5 296,00 zł na zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Dział 855 – Rodzina – 1 252 230,00 zł

Dochody w dziale to otrzymana dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 1 218 000,00 zł, dotacja na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w kwocie 28 000,00 zł, wspieranie rodziny – 6 200,00 zł, dotacja na realizację działań związanych z wydawaniem Karty Dużej Rodziny – 30,00 zł.

Dział 900- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 1 131 700,00 zł

W dziale tym zaplanowano dochody z tytułu opłat pobieranych na podstawie ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach w kwocie 1 120 000,00 zł, dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 2 000,00 zł, wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 7 200,00 zł oraz dochody z tytułu kosztów upomnień 2 500,00 zł.

DOCHODY MAJĄTKOWE = 7 046 609,53 zł

W dochodach majątkowych głównym źródłem dochodów będą środki pochodzące z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych Środki wprowadzone na podstawie promesy inwestycyjnej. W ramach tego programu będą realizowane następujące zadanie:

„Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Gminy w Dzierżąni” – wartość inwestycji 6 806 497,00 zł. W 2026 roku zaplanowano dochody z promesy w kwocie -5 945 697,00 zł.

Z Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027” planowana jest realizacja zadania:

„Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Dzierżąni” – 206 539,50 zł.

Planowane przychody ze sprzedaży mienia stanowią kwotę 894 225,00 zł

WYDATKI BUDŻETU GMINY

Projekt wydatków budżetu Gminy na 2026 rok zaplanowano na kwotę - **30 284 000,00 zł** z tego:

➤ wydatki bieżące **22 159 864,61 zł** z przeznaczeniem na:

❖ wynagrodzenia i składki od nich naliczane	- 13 199 433,70
❖ wydatki związane z realizacją ich statusowych zadań	- 6 143 619,91
❖ dotacje na zadania bieżące	- 316 000,00
❖ świadczenia na rzecz osób fizycznych	- 2 278 005,00
❖ obsługa długu publicznego	- 71 000,00
❖ wydatki na programy z udziałem środków UE	- 151 806,00
➤ wydatki majątkowe	- 8 124 135,39
w tym wydatki na programy z udziałem środków UE	- 15 515,00

Wydatki majątkowe stanowią 26,82 % wydatków ogółem.

Po stronie wydatków ujęte zostały zadania własne i zadania zlecone. Wielkości przyjęte do projektu budżetu na 2026 rok mogą w trakcie roku ulec zmianie w zależności od możliwości otrzymania dodatkowych środków, w szczególności dotacji na realizację zadań bieżących oraz zadań majątkowych. Pozycje wydatków mogą także ulec zmianie ze względu na wzrost inflacji.

Poziom planowanych wydatków bieżących wg działów przedstawia się następująco:

- ❖ pomoc społeczna i rodzina – 3 461 146,00 zł
- ❖ oświata – 10 054 577,60 zł
- ❖ administracja – 4 885 907,91 zł
- ❖ transport i łączność – 516 000,00 zł
- ❖ bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 316 500,00 zł
- ❖ gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 1 683 000,00 zł w tym: gospodarka odpadami – 1 120 000, 00 zł; oświetlenie dróg – 230 000,00 zł; utrzymanie zwierząt w schronisku – 143 000,00 zł
- ❖ pozostałe działy (sport, gospodarka mieszkaniowa, gospodarka przestrzenna, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rolnictwo, leśnictwo, ochrona zdrowia) – 994 169,00 zł
- ❖ obsługa długu (spłata odsetek od zaciągniętych kredytów) – 71 000,00 zł
- ❖ rezerwa ogólna i celowa - 130 000,00 zł.

Dział 010 – Rolnictwo i leśnictwo

Rozdział 01030 - Izby Rolnicze

Zaplanowane wydatki w kwocie 24 000,00 zł zostaną przeznaczone na dokonanie wpłat na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego oraz kwoty w wysokości 1,5% należnego podatku rolnego na rzecz wybranego przez podatnika podmiotu uprawnionego.

Rozdział 01044 - Infrastruktura wodociągowa wsi

Zaplanowano również wydatki na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w formie dotacji celowej w kwocie 80 000,00 zł.

Dział 600- Transport i łączność

Rozdział 60014– Drogi publiczne powiatowe

W tym rozdziale zaplanowano pomoc finansową dla powiatu płońskiego z przeznaczeniem na remont drogi powiatowej Nr 3059W Ilinek-Kucice-Bulkowo-Bodzanów w kwocie 50 000,00 zł.

Rozdział 60016– Drogi publiczne gminne

W budżecie na 2026 rok zostały zabezpieczone środki na remonty i naprawy dróg gminnych, odśnieżanie, koszenie poboczy dróg, zakup żwiru i tłucznia, równanie dróg oraz inne wydatki związane z bieżącym utrzymaniem dróg w kwocie 466 000,00 zł oraz na udzielenie dotacji celowej dla Powiatu Płońskiego w kwocie 50 000,00 zł na remont drogi, która położona jest w granicach gminy Dzierżążnia. Ponadto na wydatki inwestycyjne zaplanowano kwotę 370 000,00 zł w tym na inwestycje wieloletnie finansowane środkami własnymi na zadania:

- Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Dzierżążnia – 350 000,00 zł
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Cumino" – 20 000,00 zł.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa - 337 800,00 zł

Rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami

Zaplanowane wydatki bieżące w kwocie 218 900,00 zł w tym m.in.: na zakup materiałów – 30 000,00 zł, na zakup energii elektrycznej, wody, energii cieplnej zaplanowano wydatki w kwocie 30 000,00 zł, wydatki na remonty – 10 000,00 zł, zakup usług pozostałych – 100 000,00 zł, wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich – 23 900,00 zł, kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych w kwocie 20 000,00 zł.

Rozdział 70007 – Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy

Zaplanowane wydatki w kwocie 118 900,00 zł w tym m.in. : na zakup materiałów – 20 000,00 zł, na zakup energii elektrycznej, wody, energii cieplnej zaplanowano wydatki w kwocie 30 000,00 zł, wydatki na remonty – 10 000 zł, zakup usług pozostałych – 35 000,00 zł, wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich – 23 900,00 zł.

Dział 710 – Działalność usługowa

Rozdział 71004 – Plany zagospodarowania przestrzennego -plan 169 064,10 zł

Zaplanowane wydatki zostaną przeznaczone na opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz na opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Dzierżążnia na lata 2026-2035i opracowanie planu ogólnego gminy Dzierżążnia.

Dział 750 – Administracja publiczna

Rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie

Plan wydatków w tym rozdziale to kwota 43 801,00 zł, zostanie ona przeznaczona na wynagrodzenia dla pracowników wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej.

Rozdział 75022 – Rady gmin

W tym rozdziale ujmowane są wydatki związane z obsługą rady gminy. Wydatki w kwocie 218 000,00 zł zostaną przeznaczone na: wypłatę diet dla radnych (204 000,00 zł), zakup materiałów (papier, tonery- 3 000,00 zł), zakup środków żywności (6 000,00 zł), zakup usług pozostałych 5 000,00 zł.

Rozdział 75023 – Urzędy gmin

Na wydatki w rozdziale zaplanowano 11 067 980,21 zł z czego na wydatki bieżące zaplanowano kwotę 4 335 806,21 zł a na wydatki majątkowe zaplanowano kwotę 6 732 174,00 zł. Środki na zadania bieżące zostaną przeznaczone na: wynagrodzenia pracowników, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wypłaty nagród jubileuszowych oraz opłacenie pochodnych od wynagrodzeń, wpłat na PPK finansowanych przez podmiot zatrudniający - łącznie 3 426 000,00 zł; wpłaty na Państwowy fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaplanowano kwotę 70 000,00 zł; zakup materiałów i wyposażenia – 90 841,01 zł, na zakup energii i gazu– 100 000,00 zł, na remonty– 30 000,00 zł; pozostałe usługi- 320 000,00 zł; na usługi telekomunikacyjne – 26 000,00 zł; zwrot kosztów podróży dla pracowników delegowanych służbowo- 2 000,00 zł; szkolenia pracowników- 20 000,00 zł; podatek od towarów i usług (VAT) – 30 000,00 zł; odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 66 723,30 zł; realizację zadań bieżących z programu „Cyberbezpieczny Samorząd” – 151 806,00 zł i majątkowych - 15 515,00 zł.

W rozdziale tym zostały zaplanowane również wydatki na wynagrodzenia z tytułu prowizji dla sołtysów za pobór podatków lokalnych (rolny, leśny ,od nieruchomości) w kwocie 60 000,00 zł;

Plan wydatków na opłaty i składki (m.in. na ubezpieczenia budynków) wynosi 40 000,00 zł.

W wydatkach majątkowych zaplanowano inwestycję z finansowaniem w 90% z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Gminy w Dzierżąni” do realizacji w latach 2024-2026. Łączna wartość inwestycji – 6 806 497,00 zł. W 2026 roku zabezpieczono środki własne w kwocie 740 962,00 zł i finansowanie z promesy inwestycyjnej w kwocie 5 945 697,00 zł. Ponadto zabezpieczono środki w ramach zadania jednorocznego na zakup komputerów lub licencji w kwocie 30 000,00 zł

W ramach programów finansowanych z udziałem środków , o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 zł realizowany będzie projekt pn. „Cyberbezpieczny Samorząd”. W 2026 roku wydatki zaplanowano w kwocie 15 515,00 zł.

Rozdział 75075 – Promocja jednostek samorządu terytorialnego – 131 000,00 zł

Rozdział 75095 – Pozostała działalność

W roku 2026 zaplanowano wydatki na wypłatę diet dla sołtysów w kwocie 104 400,00 zł, na zarządzanie kosztami dystrybucji energii – 30 000,00 zł, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla emerytów – 5 900,70 zł oraz na zadanie jednoroczne „Zakup tablic informacyjnych i kierunkowych dla sołectw” – 75 000,00 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Zaplanowane wydatki w tym dziale to wypłata wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla pracowników na aktualizację danych w Centralnym Rejestrze Wyborców – 769,00 zł.

Dział 752 – Obrona narodowa

Rozdział 75224 – Kwalifikacja wojskowa

Wydatki w tym dziale zaplanowano w kwocie 900,00 zł na zakup materiałów i zakup usług pozostałych.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Rozdział 75404 – Komendy Wojewódzkie Policji – 5 000,00 zł

Zaplanowano wydatki na wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy.

Rozdział 75412 – Ochotnicze straże pożarne

W tym dziale zabezpieczono środki na bieżącą działalność jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Dzierżążnia. Wydatki bieżące zaplanowano w kwocie 261 500,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, na zakup materiałów i paliwa, umundurowanie, wyposażenie p.poż, opłata za energię elektryczną, na usługi i remonty, na wypłatę ekwiwalentów pieniężnych dla członków ochotniczych straży pożarnych uczestniczących w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym, na zakup świadczeń zdrowotnych.

Rozdział 75421 – Zarządzanie kryzysowe – zaplanowano wydatki na zakup materiałów w kwocie 20 000,00 zł i zakup usług pozostałych 30 000,00 zł.

Dział 757 – Obsługa długu publicznego – 71 000,00 zł

W tym dziale zaplanowano wydatki związane ze spłatą odsetek od kredytów bankowych.

Dział 758 – Różne rozliczenia

Zaplanowano kwotę 130 000,00 zł z przeznaczeniem na rezerwę ogólną w kwocie 70 000,00 zł oraz rezerwę celową zgodnie z ustawą o zarządzaniu kryzysowym w wysokości 60 000,00 zł.

Dział 801 – Oświata i wychowania – 10 751 538,99 zł

w tym: wydatki bieżące – 10 054 577,60 zł; wydatki majątkowe – 696 961,39 zł

Największą pozycję po stronie wydatków stanowi oświata i wychowanie i stanowi 45,37 % wydatków bieżących.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (o dochodach JST z 2024 roku) wprowadziła nowe sposoby uzyskiwania dochodów przez JST oraz zmiany w finansowaniu zadań oświatowych, w zakresie finansowania oświaty samorządowej i dotowania oświaty prywatnej. Dotychczasowa część oświatowa subwencji ogólnej została zastąpiona „kwotą potrzeb oświatowych” otrzymywaną przez samorządy na sfinansowanie swoich zadań oświatowych oraz na sfinansowanie dotacji oświatowych dla prywatnych podmiotów oświatowych, których jest organem rejestrującym. Przewidziana kwota potrzeb oświatowych na danego ucznia od 2025 r. jest podstawą naliczania dotacji oświatowej – w miejsce dotychczasowej subwencji oświatowej.

Kwotę potrzeb oświatowych dla Gminy Dzierżążnia na rok 2026 ustalono w kwocie 6 332 524,00 zł natomiast planowane wydatki bieżące na oświatę (szkoły) stanowią kwotę 9 223 684,00 zł. Różnica w kwocie 2 891 160,00 zł zostanie pokryta z środków własnych gminy.

Planowane wydatki szkół gminnych wg rozdziałów przedstawia poniższa tabela.

Plan na 2026		Szkoła Podstawowa im Wandy Chotomskiej w Nowych Kucicach	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dzierżążni	Razem
80101	Szkoły podstawowe	3 030 000,00	3 491 800,00	6 521 800,00
80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	354 416,00	551 600,00	906 016,00
80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	14 661,00	21 700,00	36 361,00
80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	2 000,00	843 017,00	845 017,00
80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	0,00	20 110,00	20 110,00
80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	0,00	799 800,00	799 800,00
80195	Pozostała działalność	29 580,00	40 000,00	69 580,00
85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	10 000,00	15 000,00	25 000,00
Razem		3 440 657,00	5 783 027,00	9 223 684,00

Budżet dla Szkoły Podstawowej im. Wandy Chotomskiej w Nowych Kucicach i Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Dzierżąni przygotowany został w oparciu o:

- zatwierdzone arkusze organizacyjne i ich kolejne aneksy do dnia 30.09.2025 r. ,
- zaplanowane wytyczne do przyszłorocznych arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2025/2026,
- składników wynagrodzeń osobowych,
- zaplanowanych wydatków nieosobowych, remontowych, rzeczowych, usługowych,

Plan finansowy na utrzymanie ww. placówek oświatowych przedstawia się w następujący sposób:

1) wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane- **7 639 000,00 zł**

2) wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań- **1 266 184,00 zł**

3) świadczenia na rzecz osób fizycznych- **318 500,00 zł**

W ramach wydatków na wynagrodzenia zostały zabezpieczone środki na płace dla nauczycieli w paragrafie 4790 i pracowników obsługi szkół w paragrafie 4010. Zgodnie z art. 70 a ust 1 ustawy z dnia 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych - w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W budżecie gminy spełniony został powyższy przepis.

Ponadto zaplanowano środki na pomoc zdrowotną dla nauczycieli w oparciu o Uchwałę Rady Gminy.

Plan wydatków w rozdziale 80113 – Dowożenie uczniów do szkół na 2026 rok wynosi 747 893,60 zł, są to wydatki na pokrycie kosztów dowozu uczniów do publicznych szkół podstawowych na terenie gminy oraz dowóz dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności do szkoły w Płońsku. Dowożenie uczniów do szkół to obowiązek gminy.

Na wydatki w tym rozdziale składają się wydatki bieżące: wynagrodzenia pracowników i pochodne od wynagrodzeń, zakup materiałów, paliwa, części zamiennych, remonty, zakup usług zdrowotnych, pozostałe usługi, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W rozdziale 80106 zaplanowano wydatki w kwocie 100 000,00 zł na opłaty za pobyt dzieci w przedszkolach w innych gminach.

W dziale 801 zaplanowano wydatki majątkowe do realizacji w 2026 roku przez gminę na łączną kwotę 696 961,39 na zadanie w WPF pn. „Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Dzierżąni”, zadanie w WPF pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Dzierżąni” – 200 000,00 zł oraz zadanie jednoroczne pn. „Modernizacja boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej im. Wandy Chotomskiej w Nowych Kucicach 120 000,00 zł.

Dział 851- Ochrona zdrowia

Ujęte w dziale środki są przeznaczone na zwalczanie narkomani w kwocie 4 450,00 zł i na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w wysokości 61 550,00 zł. Z środków tych

pokrywane są koszty zatrudnionego psychologa, wynagrodzenie członków komisji, zakup materiałów i usług na wydatki ujęte w gminnym programie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Wydatki w tym dziale zaplanowano w kwocie 1 781 450,00 zł.

Rozdział 85202 – 264 000,00 zł

Zaplanowano za pobyt trzech osób w DPS – Karolinowo i DPS – w Mieni oraz jedną osobę czekającą na wyrok sądu w sprawie umieszczenia w DPS kwotę **264 000,00 zł - środki własne gminy**

Rozdział 85205 – 12 000,00 zł

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zaplanowano kwotę **12 000,00 zł** na realizację zadań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego – **środki własne** w kwocie 6 000,00 zł i środki z dotacji 6 000,00 zł.

Rozdział 85213 - 21 000,00 zł

Środki te zaplanowano na składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, korzystające z zasiłku stałego z pomocy społecznej w § 2030 zadanie własne gminy dofinansowane z dotacji budżetu państwa w kwocie - 18 000,00 zł i z **środków własnych – w kwocie 3 000,00 zł.**

Rozdział 85214 - 124 000,00 zł

W rozdziale tym wydatki dotyczą zadań w zakresie wypłacania zasiłków okresowych, zasiłków celowych (pomoc na zakup żywności, opału, leków, zdarzenia losowe oraz sprawienie pogrzebu) i pomocy w naturze: dotacja 62 000,00 zł, **środki własne – 62 000,00 zł.**

Rozdział 85216 - 207 000,00 zł

Kwota 207 000,00 zł stanowi zadanie własne, dofinansowane z dotacji budżetu państwa w kwocie 202 000,00 zł i ze **środków własnych w kwocie – 5 000,00 zł** z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków stałych.

Rozdział 85219 – 1 089 709,00

W rozdziale tym zaplanowano środki na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – zadanie własne Gminy zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej art.17 ust.1 pkt 18.

W projekcie wydatków do planu na 2026 rok uwzględniono:

ogółem kwota 1 089 709,00 zł – w tym wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, dodatek motywacyjny: **866 870,00 zł** tj. wynagrodzenie: kierownika GOPS, trzech pracowników pracy socjalnej, jednego pracownika ds. kadr i administracji, dodatkowe wynagrodzenie roczne, 1/2 etatu dla Głównego Księgowego GOPS; - **finansowane z dotacji – 125 368,00** oraz ze środków własnych gminy – w kwocie – **741 502,00 zł.**

Wynagrodzenie dla 2 opiekunek domowych zatrudnionych na – umowę -zlecenie – 90 000,00 zł, środki własne gminy, - składki na ubezpieczenie społeczne od umowy -zlecenie 15 498,00 zł.

Wydatki związane z realizacją zadań statutowych 109 341,00 i świadczenia na rzecz osób fizycznych – 8 000,00 zł

- materiały biurowe, druki wywiadów, publikacje, papier do drukarek 40 000,60 zł, - zakup usług remontowych, konserwacja systemów informatycznych Pomost i ŚR i FA, urządzeń biurowych 500,00 zł - usługi telekomunikacyjne i inne opłaty 500,00 zł - delegacje i szkolenia pracowników 7 500,00 zł - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 16 340,40 zł - koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego 200,00 zł -

wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 8 000,00 zł - różne opłaty i składki 1 000,00 zł - zakup usług zdrowotnych 500,00 zł - zakup usług pozostałych 40 000,00 zł - wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający 2 800,00 zł.

Rozdział 85228 - 3 000,00

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - kwota 3 000,00 pochodząca z **środków własnych gminy** z przeznaczeniem na zatrudnienie opiekunki specjalistycznej. do pracy z dzieckiem z autyzmem, zgodnie z wydanym przez lekarza psychiatrę zaświadczeniem -3 000,00 zł.

Rozdział 85230 – 42 445,00

Wydatki na rzecz osób fizycznych - Realizacja programu wieloletniego dożywianie dzieci w 2 szkołach podstawowych - kwota 42 445,00 zł. Zadania własne gminy - finansowane: z dotacji budżetu państwa – 17 445,00 zł; ze środków własnych gminy - **25 000,00 zł**

Rozdział 85295 – 8 296,00

Środki zaplanowano na konserwację systemów informatycznych Pomost 5 296,00 zł i na schronisko dla osób bezdomnych– 3 000,00 zł. i środki na seniorów w kwocie 10 000,00 zł.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

Plan wydatków na 2026 rok wynosi 39 700,00 zł z tego środki przeznaczone na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym – 14 700,00 zł i na pomoc materialną dla uczniów o charakterze motywacyjnym – 25 000,00 zł.

Dział 855 – Rodzina

W tym dziale zaplanowano wydatki w kwocie 1 679 696,00

Rozdział 85502 - kwota 1 323 138,00 - środki zlecone na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o świadczeniach z funduszu alimentacyjnego w kwocie 1 218 000,00 , **środki własne w kwocie 105 138,00 zł.**

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych - świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego w kwocie 1 091 460,00 zł i składki na ubezpieczenie społeczne za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna zasiłek dla opiekuna 90 000,00 zł,

wynagrodzenia i składki od nich naliczane_ - wynagrodzenie osobowe pracownika -137 240 zł (w tym środki własne w kwocie 100 700,00 zł) ds. świadczeń rodzinnych.

Pozostałe wydatki w kwocie 4 438,00 zł z przeznaczeniem na :- zakup materiałów biurowych, prenumerata, papier ksero, akcesoria komputerowe, zakup licencji, druków i inne -1 694,60 zł, - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń – 2 743,40 zł

Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny - 30,00 zł

W tym rozdziale zaplanowano wydatki w kwocie 30,00 zł

Rozdział 85504 Wspieranie rodziny – 122 642,00 zł

- Wynagrodzenie osobowe pracownika – 90 200,00 zł (wynagrodzenie asystenta rodziny oraz dodatek motywacyjny) - składki na ubezpieczenie społeczne – 16 880,00 zł, - składki na fundusz pracy -2 420,00 zł, -

zakup materiałów i wyposażenia – 2 499,45 zł, - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych- 2 042,55 zł,
- szkolenia pracowników – 1 000,00 zł - dodatkowe wynagrodzenie roczne – 6 800,00 zł, - wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający - 800,00 zł.

Rozdział 85508 Rodziny zastępcze

W tym rozdziale zaplanowano wydatki w kwocie 52 000,00 zł.

Rozdział 85510 Działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych - 153 886,00 zł

Rozdział 85513 - 28 000,00

Środki te zaplanowano na składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające ze świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym – w § 2010 zadanie zlecone gminie, finansowane z dotacji budżetu państwa w kwocie 28 000,00 zł.

Dział 900- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Plan wydatków w tym dziale wynosi 1 683 000,00 zł w tym m.in. na :

- gospodarkę odpadami komunalnymi zaplanowano kwotę 1 120 000,00 zł
- utrzymanie zieleni – 10 000,00 zł
- oczyszczanie miast i wsi – 3 000,00 zł
- ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu – 55 000,00 zł
- zakup energii elektrycznej na oświetlenie dróg gminnych – 100 000,00 zł
- wydatki związane z konserwacją oświetlenia ulicznego – 110 000,00 zł
- wydatki związane z odławianiem bezdomnych zwierząt i umieszczaniem ich w schronisku – 103 000,00 zł
- inne wydatki wynikające z programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt - 40 000,00 zł.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Plan wydatków w tym dziale wynosi 423 000,00 zł. Kwota 226 000,00 zł, to dotacja podmiotowa dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Dzierżąni. Otrzymałą dotację Gminna Biblioteka Publiczna planuje przeznaczyć na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, zakup materiałów, książek oraz pozostałe usługi.

W ramach pozostałych zadań w zakresie kultury planowane są wydatki na zakup materiałów, wyposażenia oraz usług związanych z bieżącym utrzymaniem świetlic wiejskich w kwocie 122 000,00 zł oraz zaplanowano dotację dla stowarzyszeń w wysokości 15 000,00 zł.

W wydatkach majątkowych zaplanowano jednoroczne pn. „Montaż klimatyzacji i doposażenie świetlicy wiejskiej w Starczewie Wielkim” i „Modernizacja świetlicy wiejskiej w Nowym Guminie”- zabezpieczono środki własne w łącznej kwocie 55 000,00 zł

Dział 926 - Kultura fizyczna i sport

W tym dziale zaplanowano dotację dla stowarzyszeń w wysokości 15 000,00 zł oraz zakup nagród dla sportowców oraz dofinansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, w zakresie wspierania działań

sportowych, organizacji zawodów i rozgrywek sportowych w różnych dyscyplinach sportu dla dzieci i młodzieży w wysokości 7 000,00 zł.

Różnica między dochodami a wydatkami stanowi deficyt budżetu gminy w kwocie 500 000,00 zł, który zostanie pokryty z wolnych środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Szczegółową strukturę dochodów i wydatków przedstawiają załączniki nr 1 i nr 2 do uchwały budżetowej na rok 2025 wg działów, rozdziałów i paragrafów.

Główną zasadą przy konstrukcji budżetu jest to, iż w pierwszej kolejności zabezpiecza się środki na bieżące funkcjonowanie Gminy oraz podległych jej jednostek, a dopiero środki pozostałe przeznacza się na wszelkiego rodzaju remonty czy nowe zadania inwestycyjne. W praktyce, niemożliwe jest zaspokojenie wszystkich zgłaszanych potrzeb oraz realizacji zadań w ciągu jednego roku i tylko w ramach jednego budżetu przy ciągle rosnących wydatkach, na które Gmina nie ma wpływu.

Realizacja wydatków w 2026 roku odbywać się będzie na tych samych zasadach, jak w latach ubiegłych tzn. obowiązywać będzie zasada gospodarności i oszczędności. Ponadto wydatki dokonywane będą zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych.

Pozostałe zadania, które nie zostały ujęte do realizacji w projekcie budżetu ze względu na brak środków, będą ujmowane do realizacji w miarę pozyskiwania dodatkowych środków oraz po sporządzeniu bilansu za 2025 rok.